

متن پرسش

به نام خدا. با سلام خدمت استاد گرامی: بنده دانشجوی داروسازی هستم. کتب «علل تزلزل تمدن غرب» و «فرهنگ مدرنیته و توهم» را مطالعه کردم. درست است که بسیاری از مطالب ذکر شده در این کتب را قبول دارم، اما در نهایت پس از اتمام این کتاب ها نتوانستم به این نتیجه برسم که باید چه کنم؟! بنده چند سال پیش بسیار علاقه مند به علوم تجربی بودم و همواره یکی از اهداف بنده ادامه ی تحصیل در رشته ی خودم و تدریس در دانشگاه بوده است، اما بعد از خواندن این کتب و شنیدن تعدادی از سخنرانی ها (مثلاً سخنرانی های استاد شجاعی) و با فهمیدن نواقص این علوم در جهان امروز (مانند معنویت زدایی از علم) تنها اتفاقی که برای بنده افتاد این است که دلسرد شدم و هدف گذاری برایم بسیار سخت شد. سوالی که دارم این است که درست است که من می دانم علم تجربی نواقصی دارد و می دانم که علم تجربی نمی تواند بیانگر همه ی حقایق عالم باشد، اما با توجه به اینکه رشته ی بنده که خود به نوعی می توان گفت بنیادش بر اساس علم تجربی است یکی از علایق اصلی من است، چگونه می توانم ادامه ی تحصیل دهم (که البته در صورت ادامه ی تحصیل مسلماً طبق همین سیستم علم تجربی امروز به بنده تدریس خواهد شد نه طور دیگر) که در عین حال از معنویت و قرب به خدا دور نشوم؟ اساساً اگر به دنبال علم تجربی رفتم، «نیت» یا «هدف» ام باید چگونه باشد که دچار انحراف از مسیر الهی نشوم و همچنین اگر در این زمینه استاد شدم مایه ی انحراف دیگران نیز از تدین نشوم؟ چگونه بدون ناامیدی از علم تجربی، دوباره مثل سابق به ادامه ی تحصیل و تدریس فکر بکنم به طوری که هم فکر من منحرف از معنویت نباشد و هم بتوانم بیشترین سود را به جامعه برسانم؟ دفعه ی پیش سوال نسبتاً مشابهی از طریق سایت از شما کردم که جواب برایم کمی مبهم بود. بنابراین این بار تصمیم گرفتم سوال را بیشتر باز بکنم و دقیق تر بپرسم، چرا که دانستن جواب این سوال می تواند مسیر زندگی من را عوض کند. با تشکر.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: خودآگاهی در تحصیل علوم تجربی بسیار مهم است تا در عین ورود به آن علوم، نقص ها و محدودیت های آن را بشناسیم و شیفته ی آن نگردیم بلکه به حسب ضرورت از آن استفاده کنیم و آن جایی که می توانیم برای آن جایگزینی مناسبی تعیین نماییم، غفلت نکنیم. آری! بنا نیست علوم تجربی را زیر پا بگذاریم، بلکه باید متوجه بود نگاه علم تجربی علاوه بر آن که تنها نگاه به عالم نیست، بلکه نگاه های کامل تر و مفیدتری هم هست و بسیاری از مشکلات مردم با نظر به

نگاههایی که عالم معنا و معنویت را مدّ نظر دارد حلّ می‌شود. موفق باشید